

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Polska otrzyma ponad 1,3 mld zł na rozwój miast średnich oraz badania naukowe

13 października br. zostały podpisane dwie umowy w ramach drugiej edycji Szwajcarno-Polskiego Programu Współpracy. Dzięki nim uruchomiony zostanie Program Rozwoju Miast, na który przeznaczono większość wkładu Szwajcarii (278,7 mln franków szwajcarskich) i dodatkowo 49,182 mln franków szwajcarskich wkładu Polski) oraz Program Badania Naukowe i Innowacje, o łącznym budżecie 41,176 mln franków szwajcarskich (w tym 35 mln franków szwajcarskich wkładu Szwajcarii oraz dodatkowo 6,176 mln franków szwajcarskich wkładu krajowego). Pierwszy z programów ma przyczynić się do wzmocnienia rozwoju społeczno-gospodarczego średnich miast, drugi – do intensyfikacji współpracy badawczej między ośrodkami naukowymi i przedsiębiorstwami w Polsce i Szwajcarii.

Źródło: gov.pl, 13.10.2023

Rząd zmodyfikował program pomocy dla firm energochłonnych

13 października rząd przyjął w trybie obiegowym modyfikację wprowadzonego uchwałą Rady Ministrów programu pomocy dla przemysłu energochłonnego w związku z wysokimi cenami energii – poinformowało 17 października br. Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Wniesiona przez rząd poprawka dotyczy terminu udzielenia tzw. pomocy podstawowej za koszty poniesione w pierwszym okresie wnioskowanym, czyli pierwszym półroczu 2023 r., oraz tzw. pomocy zwiększonej. Termin ten przesunięto z 31 października na 31 grudnia br.

Źródło: pb.pl, tvpparlament.pl, money.pl, 17.10.2023; energetyka24.pl, CIRE, 18.10.2023

Regulacje

Finał w sprawie pierwszej kary nałożonej przez UODO

Po ponad czterech latach swój finał ma sprawa dotycząca nałożenia pierwszej kary pieniężnej (ponad 943 tys. zł) przez UODO. 18 października br. NSA oddalił skargę kasacyjną spółki Bisnode, obecnie znanej jako Dun & Bradstreet. Potwierdził też słuszność stanowiska z decyzji prezesa UODO, jak i wyroku WSA. Firma gromadziła informacje z publicznie dostępnych rejestrów, jednak nie informowała osób, których dane były przetwarzane. W związku z tym te osoby nie były świadome, że ich dane są przetwarzane przez administratora, co pozbawiło je możliwości skorzystania z przysługujących im praw, takich jak sprostowanie danych.

Źródło: politykabezpieczenstwa.pl; prawo.pl, 19.10.2023

Najnowsze informacje z GUS

- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2023 r. wzrosły o 8,2% r/r (przy wzroście cen usług – o 9,7% i towarów – o 7,6%), a porównaniu z sierpniem br. obniżyły się o 0,4% (przy spadku cen towarów – o 0,5% i usług – o 0,2%). Więcej w raporcie Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2023 roku.
- Obroty towarowe handlu zagranicznego w styczniu-sierpniu 2023 r. wyniosły w cenach bieżących 1070,5 mld zł w eksporcie oraz 1029,4 mld zł w imporcie. Rok do roku eksport wzrósł o 3,2%, a import spadł o 6,2%. Więcej w: Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń-sierpień 2023 roku.
- We wrześniu 2023 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6496,1 tys. etatów i było zbliżone do notowanego we wrześniu 2022 r. Miesiąc do miesiąca było niższe o 0,1%. Natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 7379,88 zł brutto i wzrosło nominalnie o 10,3% r/r i o 0,1% m/m. Więcej informacji w raporcie Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2023 roku.
- We wrześniu br. produkcja sprzedana przemysłu była niższa o 3,1% r/r, natomiast w porównaniu z sierpniem br. wzrosła o 8,4%. Więcej informacji w opracowaniu Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu we wrześniu 2023 roku.
- Sprzedaż detaliczna w cenach stałych we wrześniu 2023 r. była niższa niż przed rokiem o 0,3%. Miesiąc do miesiąca również notowano spadek o 0,3%. Więcej w opracowaniu Dynamika sprzedaży detalicznej we wrześniu 2023 roku.
- W 2023 r. odsetek osób w wieku 16–74 lata korzystających ze stron lub aplikacji administracji publicznej w ciągu ostatnich 12 miesięcy wyniósł 58,5% (wzrost o 3,1 p.p. r/r). Więcej w raporcie Spółeczeństwo informacyjne w Polsce w 2023 roku.
- W 2022 r. trwanie życia w zdrowiu wyniosło 60,1 roku dla mężczyzn i 63,7 roku dla kobiet. Oznacza to wzrost o 1 rok dla mężczyzn i o 0,6 roku dla kobiet w stosunku do 2021 r. Więcej informacji w opracowaniu Trwanie życia w zdrowiu w 2022 r.

Źródło: stat.gov.pl, 13-20.10.2023

Koncept „brzydkiego sklepu” wygrywa nawet z dyskontami

W czasach inflacji wszystkie tanie sieci sklepów przeżywają rozkwit. Dyskonty (Aldi, Lidl, Tedi, Kodi czy Woolworth) przyciągają miliony klientów, ale żaden nie rozwija się tak szybko jak Action, którego sklepy wyglądają jak magazyny. W całej Europie asortyment produktów sprzedawcy jest w 95% identyczny. Sieć (ponad 2300 sklepów w całej Europie) oferuje w cenie poniżej jednego euro 1500 ze swoich 6000 produktów. Procesy w oddziałach i logistyce są takie same we wszystkich krajach Europy. Od momentu przejęcia nowego sklepu Action potrzebuje dokładnie pięciu dni na jego otwarcie. W 2022 r. zysk operacyjny sieci zwiększył się o 46% r/r, do 1,2 mld euro. W Polsce Action działa już we wszystkich województwach. Dysponuje trzema centrami dystrybucyjnymi i siecią ponad 250 sklepów. Planowane są zarówno nowe otwarcia, jak i kolejne rekrutacje w ramach struktury firmy.

Źródło: dlahandlu.pl, 18.10.2023

Co łączy skrajne pokolenia na rynku pracy

77% respondentów badania Nowe prawa rekrutacji (wrzesień 2023) uważa, że osoby wchodzące na rynek pracy mogą wiele zyskać, jeśli trafią na dobrych mentorów. Taki sam odsetek twierdzi, że każda generacja może wprowadzić coś pozytywnego i unikalnego do środowiska pracy. To szczególnie istotne w obecnych warunkach demograficznych, które wręcz wymuszają łączenie pokoleń w ramach zespołów funkcjonujących w organizacjach. Choć skrajne generacje często oceniają się surowo, to widzą w sobie nawzajem także duży potencjał. Silver generation docenia, że młodzi szybko się uczą (61% wskazań), są ambitni (43%), kreatywni (37%), elastyczni (23%), innowacyjni (21%). Z kolei pokolenie Z widzi doświadczenie (62%), wiedzę (53%), lojalność (37%), opanowanie (33%) i empatię (20%) starszych kolegów. Badanie zostało przeprowadzone we wrześniu br. przez ARC Rynek i Opinia na zlecenie serwisu Pracuj.pl. Pomiar metodą CAWI wykonano na próbie 2120 Polaków w wieku 18-65.

Źródło: money.pl, 16.10.2023

Przyszłość branży motoryzacja i elektromobilność w świetle badań BBKL

Autorzy raportu Branża motoryzacja i elektromobilność – Branżowy Bilans Kapitału Ludzkiego omawiają w nim wyniki II edycji badań sektorowych nt. potrzeb kompetencyjnych pracodawców i pracowników sektora motoryzacji. Premierze raportu towarzyszyło spotkanie pt. Dynamiczna mobilność czy ewolucyjne zmiany? Przyszłość branży motoryzacja i elektromobilność w świetle badań BBKL z udziałem ekspertów branżowych. Do zapoznania się z treścią raportu zachęcamy zarówno przedsiębiorców, jak i przedstawicieli instytucji edukacyjnych, rynku pracy i administracji publicznej oraz ekspertów i analityków związanych z branżą.

Źródło: [PARP](https://parp.pl), 19.10.2023

Badanie próżniactwa społecznego w zespołach człowiek-robot

W miarę wzrostu liczby interakcji ludzi z robotami coraz ważniejsze wydaje się zrozumienie i przewidywanie konsekwencji tych relacji. Badacze z Technische Universität Berlin przeprowadzili eksperyment, którego wyniki sugerują m.in., że wydajność pracowników spada, gdy wiedzą oni, że pracują z robotem. Jednocześnie nie mają świadomości tego faktu. Szczegółowy opis badania na stronie frontiersin.org.

Współpraca na linii ludzie-roboty niewątpliwie wymaga zbadania.

Źródło: frontiersin.org, 18.10.2023

Inwestycje

Aukcja 5G rozstrzygnięta

UKE rozstrzygnął aukcję częstotliwości z zakresu 3400-3800 MHz. Po ponad trzech latach oczekiwania walka o pasmo przeznaczone na nowoczesną sieć komórkową trwała tylko dwa dni. Trzeciego dnia licytacji żaden z operatorów telekomunikacyjnych nie podbił już ceny. Każdy z czterech startujących operatorów otrzyma po jednym bloku

o szerokości 100 MHz (choć o różnych parametrach): blok A (3400-3500 MHz) – Polkomtel za 450 mln zł; B (3500-3600 MHz) – P4 za 487,095 mln zł; C (3600-3700 MHz) – Orange za 487,095 mln zł; D (3700-3800 MHz) – T-Mobile za 496,837 mln zł.

Do budżetu państwa wpłynie w sumie 1,92 mld zł (o 6,7% więcej, niż wynosiła cena wywoławcza) – podał UKE w komunikacie. Teraz wszczęte zostanie postępowanie w sprawie wydania decyzji rezerwacyjnych, które powinny zakończyć się w pierwszych dniach grudnia wydaniem czterech rezerwacji.

Źródło: pap.pl, bankier.pl, inwestycje.pl, pb.pl, 18.10.2023, forsal.pl, DGP, 19.10.2023

PFR dokapitalizował Pesę

Inwestycje Polskiego Funduszu Rozwoju w bydgoską kolejową spółkę Pesa sięgają około 1,5 mld zł. Dzięki dokapitalizowaniu Pesa zdobyła pieniądze na inwestycje oraz będzie mogła ubiegać się o dotacje na prace badawczo-rozwojowe. W najbliższych kilku latach zamierza zainwestować 350 mln zł, a docelowo 600 mln zł. To pozwoli Pesie, która obecnie może budować 10-12 pojazdów miesięcznie, na podwojenie produkcji, nie tylko na rynek europejski. Obecnie portfel zamówień bydgoskiej spółki sięga 5,15 mld zł.

Źródło: rp.pl, pb.pl, 19.10.2023

Innowacyjność

AI w ZUS na tropie nieuczciwych przedsiębiorców

ZUS przetwarza o swoich klientach ok. 200 TB danych. Odpowiada to mniej więcej 78 mln stron dokumentów tekstowych. Samych zwolnień lekarskich trafia do instytucji około 2 mln miesięcznie. W tej sytuacji, idąc z duchem czasu, ZUS chce wykrywać nieprawidłowości z pomocą sztucznej inteligencji – model oparty na AI wytypował już 2,6 tys. podmiotów, do których trafią teraz kontrolerzy. Instytucja zapewnia, że ostateczną decyzję o karach będą podejmować jednak ludzie. To ważne, aby nie powtórzyła się sytuacja, która miała miejsce w Holandii, gdzie organy podatkowe z fatalnym skutkiem wykorzystały uczenie maszynowe do tworzenia profili ryzyka w celu wykrycia oszustw związanych z zasiłkami na opiekę nad dziećmi. Władze karały rodziny już za samo to, że system flagował je jako potencjalnie dokonujące nadużyć. Dziesiątki tysięcy mieszkańców musiały zwrócić zasiłki, co skutkowało falą samobójstw.

Holenderskim organom podatkowym grozi teraz grzywna w wysokości 3,7 mln euro.

Ludzkie nieszczeście – nie do oszacowania.

Źródło: DGP, forsal.pl, 19.10.2023

Wysoce skuteczna polska technologia do trwałego oczyszczania wody

Firma APRS spod Nowego Miasta Lubawskiego opracowała wspólnie z naukowcami z polskich uczelni technologię, dzięki której takie substancje jak azotany i fosforany są trwale usuwane z wód. Metoda – która pomaga też zwalczać sinice i złote algi – bazuje na naturalnych rozwiązaniach, które można stosować w wodach powierzchniowych np. jeziorach i ciekach wodnych. Wykorzystuje ona bioker, czyli ceramiczne kruszywo, otoczone biopolimerem z aktywnym adsorbentem, tworzącym półprzepuszczalne

bariery. W czerwcu br. Uniwersytet Gdański oraz Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie opublikowały raporty potwierdzające wysoką skuteczność technologii, która ma być stosowana przede wszystkim do usuwania z tzw. zlewni rolniczych zanieczyszczeń pochodzących z nawozów. Trwałe wiązanie związków azotu i fosforu zmniejsza również ryzyko pojawienia się w wodach sinic i złotych alg, z którymi mieliśmy ostatnio do czynienia w Odrze.

Źródło: pb.pl, 17.10.2023

Sukces polskiej firmy. Sztuczna inteligencja przyspiesza powstanie leków

National Center for Biotechnology Information podaje, że od odkrycia nowego leku do jego wejścia na rynek mija średnio 10-12 lat, w przypadku terapii genowej – ok. 30 lat. Centrum badań nad opracowywaniem leków Tufts wyliczyło, że opracowanie nowego leku kosztuje firmy farmaceutyczne 2,6 mld dol. Polska firma Molecule.one opracowuje nowoczesne rozwiązania w zakresie planowania syntezy chemicznej z wykorzystaniem sztucznej inteligencji, znacząco przyspieszając prace nad lekami. W sierpniu br. Molecule.one i CAS, oddział Amerykańskiego Towarzystwa Chemicznego, nawiązały strategiczną współpracę skupioną na rozwoju technologii projektowania syntezy wspomaganej komputerowo. Pierwsza wspólna oferta, M1 RetroScore, wykorzystuje modele uczenia maszynowego, aby przewidzieć prawdopodobieństwo syntezy nowych cząsteczek. Grand View Research podaje, że światowy rynek wykorzystania sztucznej inteligencji w odkrywaniu leków w 2022 r. był wart 1,1 mld dol. W latach 2023-2030 będzie rósł w tempie 29,6% rocznie.

Źródło: bankier.pl, 16.10.2023

Przełom w medycynie. Igła z AI sama porusza się po organizmie

Badacze i lekarze z Uniwersytetu Karoliny Północnej w Chapel Hill opracowali rewolucyjne narzędzie chirurgiczne: autonomiczną, manewrującą igłę robotyczną zdolną do dotarcia poprzez żywe tkanki do wyznaczonego celu. Efekty badań zostały opublikowane w prestiżowym czasopiśmie „Science Robotics”. Nowe urządzenia można stosować przy biopsjach, wprowadzaniu dożylnym, podawaniu leków, pobieraniu krwi czy nawet znieczuleniu miejscowym a także miejscowym leczeniu nowotworów.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 14.10.2023

Sztuczna inteligencja stworzyła robota. „Niezwykłe nowatorski”

Naukowcy z Northwestern University dowiedli, iż sztuczna inteligencja potrafi w krótkim czasie od podstaw zaprojektować całkowicie nowatorskiego robota, posiadającego żądane przez użytkownika AI funkcjonalności. „Chociaż wyewoluowanie pierwszego chodzącego gatunku zajęło naturze miliardy lat, nowy algorytm skompresował ewolucję do 26 sekund, projektując chodzącego robota” – podał Northwestern University. Wrażenie zrobił nie tylko czas, ale i całkowicie nowatorska konstrukcja, która nie naśladuje dotychczasowych dzieł człowieka. Badacze wskazują, iż bot projektując omijał korki powstałe na skutek ewolucji. Nie wzorował się na innych projektach opracowanych przez ludzi, nie szukał odpowiedników w przyrodzie, wygenerował robota, który nie przypomina jakiegokolwiek zwierzęcia.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 16.10.2023

Rośnie zainteresowanie kwestiami ESG w Polsce, ale ciągle jest za mało

SEC Newgate ESG Monitor to globalne badanie, przeprowadzane na ponad dwunastu tysiącach respondentów z 12 krajów, którego głównym celem jest monitorowanie świadomości i zainteresowania kwestiami zrównoważonego rozwoju (ESG). Tegoroczna (trzecia) edycja badania jest jednocześnie drugą z udziałem Polski. Nasz kraj odnotował 7-proc. wzrost w tym zakresie, jednak nadal znajdujemy się znacznie poniżej średniej globalnej, która w badaniu ESG Monitor 2023 wyniosła 53% (vs. 36%). Na czele zestawienia znajduje się Hongkong z wynikiem 85% mieszkańców, którzy słyszeli o aspektach związanych z obszarem ESG.

Źródło: teraz-srodowisko.pl, 12.10.2023

Otwarto eksperymentalny odcinek drogi z modyfikowanym asfaltem

W woj. warmińsko-mazurskim otwarto pierwszy w Polsce, eksperymentalny odcinek drogi (DW 609 Mikołajki – Nowa Ukta, położonej na obwodnicy Jeziora Śniardwy), przy budowie którego wykorzystano asfalt z pyłami gumowymi z opon wycofanych z eksploatacji. Przy budowie wykorzystano rozwiązanie dostarczone przez firmę Lehigh Technologies, należącą do Grupy Michelin. Oprócz usunięcia ze środowiska starych i zużytych opon technologia przynosi wiele innych wymiernych korzyści dla środowiska np. każdy kilogram proszku gumowego pozwala zaoszczędzić około 20 kWh energii w porównaniu z gumą syntetyczną. Technologia jest wykorzystywana m.in. w USA.

Źródło: biznes.newseria.pl, 10.10.2023; pb.pl, mazury24.eu, 14.10.2023

W Wielkiej Brytanii ruszyła największa na świecie morska farma wiatrowa

Ogromna infrastruktura energetyczna położona jest na morskiej płyciźnie Dogger Bank. Na razie uruchomiono turbinę wiatrową Haliade-X, której moc wynosi 13 megawatów. Jeden jej obrót zasila dom przez dwa dni. To pierwsza tego typu jednostka instalowana na otwartym morzu. Więcej o inwestycji, która ma pomóc Wlk. Brytanii osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. na stronie smoglab.pl.

Źródło: smoglab.pl, 17.10.2023

Dania chce promować roślinną żywność i inspirować resztę świata

Dania jest pierwszym krajem na świecie, który opublikował plan ograniczenia emisji gazów cieplarnianych poprzez oparcie swojego systemu żywnościowego na produktach roślinnych. W 2021 r. Duńska Rada ds. Zmian Klimatu doszła do wniosku, że kraj nie znajduje się na właściwej ścieżce, aby osiągnąć cele redukcji emisji gazów cieplarnianych na 2030 r. (70% w porównaniu z 1990 r.). Kraj zdecydował się więc położyć większy nacisk na ograniczenie emisji z sektora żywności. Zainwestowano 1,25 mld koron (177 mln dol.) w stworzenie Funduszu na rzecz Żywności Roślinnej, który wspiera badania nad uprawami ekologicznymi oraz ich zastosowaniem w produkcji żywności. Jak wynika z badania przeprowadzonego na Uniwersytecie w Kopenhadze, przejście na ekologiczny system żywnościowy pozwoli Danii zaoszczędzić na kosztach opieki zdrowotnej 12 mld koron rocznie.

Źródło: rp.pl, 19.10.2023